

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

30. juni 2011

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu tulliuttunik apeqquteqarpunga:

Naalakkersuisunut apeqqutit:

1. Meeqqat atuarfianni immikkut atuartitsinermut atatillugu Naalakkersuisut, KANUKOKAp, Inerisaaviup PPR-illu akornanni suleqatigiinnermut qanoq attuumassuteqartoqarpa?
2. Meeqqat atuarfiannit inaarutaasumik soraarummeernermi atuartut angusaasa assigiinnginnerinut atuartut inooqatigiinnikkut aningaaasaqarnikkullu atugarisaanik misissueqqissaarneq nassiuiaatit pingaarnersaasa ilagimmassuk, atuartut immikkut ittumik atuartinneqartut imaluunniit immikkut ittumik perorsaariaatsimik tapersorsorneqartut Naalakkersuisut immikkut ittumik qitiutinniarpaat?
3. Atuartut immikkut ittumik pisariaqartitsisut atuartissinnaajumallugit ilinniartitsisut immikkut ittumik ilinniartitsisartut tamarmik pinngitsooratik ilinniarsimasuunissaat imaluunniit pikkorissartarnissaat Naalakkersuisut sulissutiginiarpaat?
4. Immikkut ittumik ilinniartitsisoq immikkut ittumik ilinniartitsinerminut atatillugu ilitsorsorneqarusukkuni siunnersorneqarusukkuniluunniit, ilinniartitsisoq sumut saaffiginnissava? Aamma immikkut ittumik ilinniartitsineq eqqarsaatigalugu perorsaariaatsimut akisussaaffimmik tamarmiusumik eqiteriffiusumik immikkoortoqarfeqarpa? Imaluunniit meeqqat atuarfianni immikkut ittumik atuartitsinermut piginnaasat akisussaanerlu akerlianik immikkoortoqarfinnut assigiinngitsunut agguataagaappat? Kingulleq attuuppat, taamatut inneranut tunuliaqtaasoq pillugu Naalakkersuisut nassuaateqaqquneqarput, aammalu taamatut inneratigut suut pitsaaqtut aamma/imaluunniit ajoqtitut Naalakkersuisut isigineraat nassuaqquneqarluni.
5. Atuartut immikkut ittumik ilinniartinneqartut meeqqat atuarfianni inaarutaasumik soraarummeernerntu ilumut peqataasannginnerat Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiitaliarsuup allassimasaa (qupperneq 31) eqqortuuva, taamaassimappallu tamanna naapertuuttutut isigineqarpa?
6. Meeqqat immikkut ittumik atuartitaasimasut meeqqat atuarfiata kingorna qanoq pisarnerannik oqaluttuuarsinnaasunik ilisimasanik paassisutissanilluunniit tulleriin-nilersorsuagaasunik peqartoqarnersoq Naalakkersuisut oqaatigisinnaavaat?
7. Immikkut ittumik atuartitsinerup sunniutaa misissorniarlugu, immikkut ittumik atuartitsinerup nalilersornissaa pillugu Naalakkersuisut eqqarsaatersuuteqarpat imaluunniit aalajangersimasunik pilersaaruteqarlutik? Aamma misissuinernek taamatut ittumik ilaannakortumilliunniit siusinnerusukkut ingerlatsisoqareerni-

kuva? Misissuisoqarsimappat, misissuinerup inernerri pillugit Naalakkersuisut naatsumik nassuaateqaqquneqarput.

8. Siunissami immikkut ittumik atuartitsineq allatigullu immikkut ittumik perorsaariaaseqarluni ikorsiineq pillugit Naalakkersuisut sunik takorluugaqarpat?
9. Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiitaliarsuup oqaatigaa nalinginnaasumik immikkut ittumik atuartitsinerup aamma annertusisamik immikkut ittumik atuartitsinerup immikkoortinneqarnerisa ingerlateeqqiinnarnerat kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat avitseqatigiillutik aningaasalersuinerannut atatillugu ajornartorsiutinik nassataqartartoq, taamatut avitseqatigiittarnikkut kommunit aningaasaqarneq pissutigalugu atuartut immikkut atuartitsinermut nalinginnaasumut innersuunnagit immikkut atuartitsinermut annertusisamut innersuussinissartik orniginerusarunarmassuk. Ajornartorsiut tamanna, tamatumalu kinguneranik aningaasatigut qanoq annertutigisumik kinguneqarnera Naalakkersuisut qanoq nalilerpaat?
10. Ungasinngitsukkut isumasioqatigiinnermi IIN-imit aqqissugaasumi oqaatigineqarpoq atuartut annertusisamik immikkut ittumik atuartinneqartut ilarpassui amerlaqisut timelærerinit imaluunniit ilinniartitsisunit immikkut ittumik perorsaariaatsinik ilisimasaqanngitsunit atuartitaasarnerat annertuumik ajornartorsiutaasoq. Allaat oqaatigineqarpoq immikkut ittumik atuartitsineq ilinniartitsisunit naammaginartumik ilisimasaqanngitsunit ingerlanneqarpat, meeqqat atuartinneqartut atugarsaat ajorerulersiinnarneqarsinnaasut. Peqatigisaanillu eqqarsaatigigaanni Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiitaliarsuup naatsorsorsimagaa immikkut ittumik atuartitsinerit 54,7%-iisa missingi ilinniartitsisunit naammaginartumik piginnaasaqanngitsunit ingerlanneqartartut (qupperneq 30), aamma atuartut 475-t 2011-mi immikkut ittumik annertusisamik atuartinneqarnissaat naatsorsuutigineqartoq Aningaasanut Inatsimmi takuneqarsinnaalluni (Konto pingaaneq 40.10.13-mut missingersuutitut ilangunneqartoq), taava "Atuarfitsialak"-mik taagorneqartumi ukiormannaannaq meeqqat immikkut ittumik atuartinneqarnissamut pisariaqartitsisut 260-t missaat ilikkagaqarsinnaassutsimikkut atugarisaat toqqaannartumik ajorseriarsinnaasut naatsorsorsinnaavarput. Ataani atsiortoq assigalugu Naalakkersuisut isumaqarpat tamanna aarlerinarluinnartuusoq, ajornartorsiullu unigani suliniuteqargineqartariaqartoq? Taamaappat Naalakkersuisut qanoq iliorlutik suliniuteqarniarpat?

(Inatsisartunut ilaasortaq Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Ilinniartitaanerup qaffakkiartornera tamatsinnut iluaqutaasoq tamatta isumaqatigiis-sutigaarput, innuttaasoq inuiaqatigiillu ataatsimut isigalugit iluaquserneqartarlutik. Ilinniartitaaneq naalakkersuinikkut sallitutaavoq, Ilinniartitaanermullu pilersaarut 2006-imi Inatsisartunit akuersissutigineqarpoq, 2020-mi sulisinnaasut 2/3-ii piginnaanngortitsisumik ilinniagaqarsimanissaat tassuunakkut anguniagaalluni.

Suliami tamatumani meeqqat atuarfiat assut qitiutinnejqarpoq sulilu qitiutinnejqaluni. Imminummi napatissinnaasumik aningaasaqarnissarput pitsaanerusumillu siunissaqarnissarput tunngavilerniarlugu amerlanerusut ilinniagarnissaannik naalakkersuinikkut anguniakkatta angunissaanut meeqqat atuarfiat meeqqeriviillu tunngaviugamik.

Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiitaliarsuup nalunaarusiamini tikkupaa meeqqat atuarfianni ataatsimoortut qajannarnerpaat tassaasut meeqqat suugaluar-

nersumik pissuteqartumik immikkut ittumik atuartinneqarnissamik imaluunniit immikkut ittumik perorsaariaaseqarluni sullinnejarnissamik pisariaqartitsisut. Nalunaarusiami atuarneqarsinnaavoq:

"Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliarsuup ataatsimut isigalugu paasivaa, immikkut ittumik atuartitsineq aningaasaqarnikkut, aningaasaliissuteqarnikkut atuartitsinermullu tunngasutigut akunnattoornartumut qimagaasimasutullusooq ittoq, meeqqallu immikkut ittumik pisariaqartitsisut atuarnerminni naammaginartumik ikiorserneqartarnersut ilisimaneqanngilaq".

Immikkut ittumik atuartitsinermut atatillugu sakkortusisamik suliniuteqartariaqarnerput Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliarsuarmit issuakkap erseqqivissumik takutikkaa isumaqarpunga, taamaattumik suliaqarfip ukkatarineqarnissaa kissaati-gaara. Amerlanerit ilinniagaqarnissaannik unammilligassaaq inuiaqatigiittut akuerereerparput. Ilinniartitaanermilli suliniummut sapinngisamik amerlanerpaat ilaatinneqarnissa unammillernartortaa sulinermi tamatumani puigussanngilarput.

Sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit apeqqutima akineqarnissaat kissaatigaara, malugeqqullugu aasaanerani sulinngiffeqarneq pissutigalugu akissuteqarnissamut piffis-saliussaq sivitsugaq malinneqaqquneqartoq.